

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
Управа за спречавање прања новца

ОДСЕК ЗА НАДЗОР

АНАЛИЗА ОДГОВОРА ОБВЕЗНИКА НА ОСНОВУ ИЗВРШЕНИХ ПОСРЕДНИХ НАДЗОРА ТОКОМ 2024. ГОДИНЕ

Београд, 18. фебруар 2025. године
ОН-000017-0013/2025

САДРЖАЈ

УВОД.....	4
Упитник о активностима обвезника у области спречавања и откривања прања новца и финансирања тероризма	4
Упитник о активностима обвезника у области ограничавања располагања имовином у циљу спречавања тероризма и ширења оружја за масовно уништење	8
ОПШТИ ПОДАЦИ О ИЗВРШЕНИМ ПОСРЕДНИМ КОНТРОЛАМА	9
ОПШТИ ПОДАЦИ О ОБВЕЗНИЦИМА.....	10
АКТИВНОСТИ ОБВЕЗНИКА.....	11
Активности предузетника и правних лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга у области спречавања и откривања прања новца и финансирања тероризма	11
Активности факторинг друштава у области спречавања и откривања прања новца и финансирања тероризма	12
Активности друштава за ревизију, која поред послова ревизије обављају и послове пружања рачуноводствених услуга, као и њихова повезана правна лица која пружају рачуноводствене послове у области спречавања и откривања прања новца и финансирања тероризма	13
Активности предузетника и правних лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга у области ограничавања располагања имовином у циљу спречавања тероризма и ширења оружја за масовно уништење.....	14
Активности факторинг друштава и друштава за ревизију, која поред послова ревизије обављају и послове пружања рачуноводствених услуга, као и њихова повезана правна лица која пружају рачуноводствене послове у области ограничавања располагања имовином у циљу спречавања тероризма и ширења оружја за масовно уништење	14
ПОДАЦИ О СТРАНКАМА	15
Подаци о странкама предузетника и правних лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга	15
Подаци о странкама факторинг друштава.....	17

Подаци о странкама друштава за ревизију, која поред послова ревизије обављају и послове пружања рачуноводствених услуга, као и њихова повезана правна лица која пружају рачуноводствене услуге.....	18
ДОСТАВЉАЊЕ ПОДАТАКА УПРАВИ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ ПРАЊА НОВЦА.....	20
ОБУКА ЗАПОСЛЕНИХ	21
Обука запослених код предузетника и правних лица која се баве пружањем рачуноводствених услуга	21
Обука запослених у факторинг друштвима	22
Обука запослених у друштвима за ревизију која поред послова ревизије обављају и послове пружања рачуноводствених услуга, као и код њихових повезаних правних лица	23
ПРЕВЕНТИВНО ДЕЛОВАЊЕ УПРАВЕ - СЛАЊЕ СМЕРНИЦА КАО ИНСТРУКЦИЈА ЗА РАД	23
ЗАКЉУЧАК	24

УВОД

Управа за спречавање прања новца (у даљем тексту: Управа) је у 2024. години, у складу са чланом 104. став 1. тачка 1) и чланом 105. Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма („Службени гласник РС“, бр. 113/17, 91/19, 153/20, 92/23 и 94/24, у даљем тексту: ЗСПНФТ) вршила посредан и непосредан надзор над применом овог закона код обвезника, и то код:

- 1) предузетника и правних лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга и
- 2) факторинг друштава.

Поред наведеног, Управа је у току 2024. године над обвезницима из своје надлежности вршила и посредан и непосредан надзор над применом Закона о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма и ширења оружја за масовно уништење („Службени гласник РС“, број 29/15, 113/17, 41/18 и 94/24, у даљем тексту: ЗОРИ), а над обвезницима из своје надлежности који су правна лица Управа је вршила и непосредан надзор над применом Закона о Централној евиденцији стварних власника („Службени гласник РС“, број 41/18, 91/19, 105/21 и 17/23, у даљем тексту: ЗЦЕСВ), а на основу овлашћења датим овим законима.

Такође, у току 2024. године Управа је прикупљала податке од обвезника из своје надлежности везане за државу седишта странака, државе у којима су исте обављале делатност, степену ризика и форми својих странака, као и податке да ли је у власничкој структури странака постојао траст на дан 31. 12. 2023. године. На основу прикупљених података израђена је Анализа прегограничних претњи код наведених обвезника.

Упитник о активностима обвезника у области спречавања и откривања прања новца и финансирања тероризма

Посредна контрола се врши слањем Упитника о активностима обвезника у области спречавања и откривања прања новца и финансирања тероризма (у даљем тексту: Упитник) и анализом добијених одговора. Питања у Упитнику су формулисана на начин да омогућавају сагледавање степена разумевања и познавања прописа и обавеза из области спречавања и откривања прања новца и финансирања тероризма од стране обвезника, као и индиректно праћење развоја система спречавања прања новца и финансирања тероризма.

Питања у Упитнику подељена су у седам целина:

- I. Општи подаци о обвезнику
- II. Активност обвезника
- III. Подаци о странкама/клијентима обвезника

- IV. Достављање података Управи за спречавање прања новца
- V. Радње и мере из области спречавања и откривања прања новца
- VI. Радње и мере из области спречавања и откривања финансирања тероризма
- VII. Остале радње и мере које обавља обвезник

Први део Упитника садржи основне податке о обвезнику, везане за назив, регистрацију, укупан број запослених на дан извештајног периода, као и о броју запослених који непосредно обавља послове у вези са пословним односом са странком. Обвезници који су правна лица попуњавају и податке везано за власничку структуру и капитал (домаћи/страни).

Други део Упитника садржи питања везана за активности обвезника које се односе на њихову законску обавезу именовања овлашћеног лица, његовог заменика, испуњеност услова прописаних ЗСПНФТ-а за њихово именовање, да ли овлашћено лице и заменик овлашћеног лица имају лиценцу за обављање послова овлашћеног лица (наиме, обавезу полагања имају предузетници и правна лица која имају 7 и више запослених), као и сачињавања и достављања одлука о именовању овлашћеног лица, заменика овлашћеног лица и члана највишег руководства одговорног за примену ЗСПНФТ-а. Од обвезника се тражи и да се изјасне на питање да ли су утврдили поступак којим се при заснивању радног односа на радном месту на коме се примењују одредбе ЗСПНФТ-а и прописа донетих на основу овог закона, кандидат за то радно место проверава да ли је осуђиван за кривична дела којима се прибавља противправна имовинска корист или кривична дела повезана са тероризмом. Поред наведеног, у овом делу Упитника обвезници су били у обавези да одговоре на питања везана за усвојене процедуре из области спречавања и откривања прања новца и финансирања тероризма, да ли су дефинисали поступак по коме утврђују да ли је странка или стварни власник странке страни функционер, домаћи функционер, или функционер међународне организације, као и поступак по коме утврђују да ли је странка или правно лице које се јавља у власничкој структури странке офшор правно лице. Затим на питања која се односе на израђену анализу ризика од прања новца и финансирања тероризма у односу на своје целокупно пословање као и на нивоу пословног односа, у складу са Смерницама које је донела Управа, као и о степену ризика у који је сврстан обвезник након анализе ризика у односу на своје целокупно пословање. Такође, обвезници су одговарали и на питања да ли су интерним актом предвидели праћење странке у зависности од нивоа ризика који је предвиђен интерним актом. Обвезници су били у обавези и да се изјасне како поступају у случају немогућности спровођења радњи и мера познавања и праћења странке. Такође, у истом делу Упитника обвезници су достављали одговор на питање да ли су приликом израде анализе ризика од прања новца и финансирања тероризма узимали у обзир Националну процену ризика од прања новца и финансирања тероризма у Републици Србији (НРА).

У трећем делу Упитника захтевани су одговори на питања која се тичу странака обвезника и то: укупан број странака са којима обвезник има успостављен пословни однос, податке о класификацији странака по правној форми, податке о врсти услуга

које је обвезник пружао својим странкама, податке о годишњем приходу, расходу, и годишњем приходу од пружања рачуноводствених услуга. Затим да ли обвезник врши, и на који начин, идентификацију странака, њихових законских заступника и стварних власника. Поред наведеног, Упитник је садржао и питање на који начин обвезник утврђује стварног власника када у структури странке постоји траст. У истом делу Упитника обвезници су били у обавези да доставе податке о броју странака ниског, средњег и високог степена ризика од прања новца и финансирања тероризма, као и број странака на које се примењују поједностављене, опште или појачане радње и мере. Такође, обвезници су одговарали и на питања да ли имају странке са комплексном власничком структуром, као и о броју странака са комплексном власничком структуром, уколико их имају. Поред наведених, обвезници су Управи достављали податке и о броју странака које нису биле физички присутне приликом успостављања пословног односа, о броју странака које су или у чијој се власничкој структури јавља оф-шор правно лице, као и податак о броју странака које су функционери. Обвезници су достављали и податке везано за број странака из високоризичних држава, односно држава које имају стратешке недостатке у систему СПН/ФТ, ако су их имали, као и о томе да ли су странке биле резиденти или нерезиденти.

У четвртном делу Упитника обвезници су достављали одговоре о броју пријављених сумњивих трансакција или лица, о броју пријављених сумњивих активности у вези са финансирањем тероризма, разложима за сумњу, броју интерних извештаја које су запослени доставили овлашћеном лицу и броју интерних извештаја које су запослени доставили овлашћеном лицу, а који нису достављени Управи. Поред наведених питања, обвезници су достављали и одговоре на питање у вези са просечним временом које запослени код обвезника утроше за анализу сумњивих трансакција/активности.

Кроз одговоре на питања из петог дела Упитника, обвезници су достављали информације везане за обуку запослених који обављају послове спречавања и откривања прања новца и то: да ли су израдили програм годишњег стручног образовања, оспособљавања и усавршавања запослених, да ли је исти израђен у прописаном року, да ли програм обухвата теме из области спречавања и откривања прања новца, да ли се обуке спроводе у години када је програм донет, а најкасније до марта наредне године, те да ли обвезник о спроведеним обукама сачињава службену белешку, ко врши непосредну обуку запослених, као и да ли је обвезник израдио Листу индикатора за препознавање сумње да се ради о прању новца.

Кроз одговоре на питања из шестог дела Упитника, обвезници су достављали информације везане за обуку запослених који обављају послове спречавања и откривања финансирања тероризма и то: да ли су израдили програм годишњег стручног образовања, оспособљавања и усавршавања запослених, да ли је исти израђен у прописаном року, да ли програм обухвата теме из области спречавања и откривања финансирања тероризма и теме из области ограничавања располагања имовином у циљу спречавања тероризма и ширења оружја за масовно уништење, да ли се обуке спроводе у години када је програм донет, а најкасније до марта наредне године, те да

ли обвезник о спроведеним обукама сачињава службену белешку, као и ко врши непосредну обуку запослених, као и да ли је обвезник израдио Листу индикатора за препознавање сумњивих активности у вези са финансирањем тероризма. У истом делу Упитника обвезници су били у обавези да доставе податке о броју странака које су обвезници ЗСПНФТ-а.

У седмом делу Упитника, садржана су питања о годишњем извештају о извршеној унутрашњој контроли, да ли је исти израђен у прописаном року, затим да ли обвезник води потребне евиденције података о странкама, пословним односима и трансакцијама, као и да ли исте води у електронском облику и колико дуго чува документацију везану за радње и мере које предузима у вези са ЗСПНФТ-а. Упитник садржи и податке који се односе на то да ли су запослени код обвезника упознати са последицама непримењивања ЗСПНФТ-а, процедура и налаза контроле.

Дописом уз упитнике обвезници над којима Управа врши надзор су обавештени да су, будући да су на основу члана 4. ЗСПНФТ-а обвезници, дужни да предузимају радње и мере за спречавање и откривање прања новца и финансирања тероризма, прописане наведеним законом. Такође, су дописом уз упитнике обвезници обавештени да, поред ЗСПНФТ-а, имају обавезу да примењују и Националну процену ризика, Смернице за процену ризика од прања новца и финансирања тероризма код предузетника и правних лица која се баве пружањем рачуноводствених услуга и факторинг друштава, Правилник о методологији за извршавање послова у складу са Законом о спречавању прања новца и финансирања тероризма, као и Листу индикатора за препознавање сумње да се ради о прању новца и Листу индикатора за препознавање сумњивих активности у вези са финансирањем тероризма.

Поред наведеног, обвезници су дописом уз упитнике подучени о својим обавезама прописаним Законом о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма и ширења оружја за масовно уништење, као и о претраживачу листе означених лица на веб сајту Управе и месту на сајту где се исти налази (<http://www.unsearch.apml.gov.rs/>).

Такође, обвезници су обавештени о месту на веб сајту Управе где могу наћи законе и наведена акта, као и Препоруке за пријављивање сумњивих трансакција, Образац за пријаву сумњивих трансакција и Образац за пријаву означених лица (<http://www.apml.gov.rs/biblioteka>), а предузетници и правна лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга су обавештени о месту на веб сајту Управе где могу пронаћи Приручник за примену Закона за рачуновође (<http://www.apml.gov.rs/biblioteka> и <http://www.apml.gov.rs/dokumenti>).

**Упитник о активностима обвезника у области ограничавања
располагања имовином у циљу спречавања тероризма и ширења
оружја за масовно уништење**

Посредна контрола из области ограничавања располагања имовином у циљу спречавања тероризма и ширења оружја за масовно уништење извршена је слањем Упитника о активностима предузетника и правних лица која се баве пружањем рачуноводствених услуга и факторинг друштва у вези са ограничавањем располагања имовином у циљу спречавања тероризма и ширења оружја за масовно уништење (у даљем тексту: Упитник). Управа је у претходној години обвезницима (предузетници/правна лица која се баве пружањем рачуноводствених услуга и факторинг друштва), послала наведени Упитник и дат им је рок од 15 дана да одговоре на исти.

Основни циљ сачињавања и слања Упитника је да се кроз анализу добијених одговора сагледа тренутно стање познавања обавеза које наведени обвезници имају у складу са Законом о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма и ширења оружја за масовно уништење као и њихових активности у складу са наведеним законом. Сви обвезници су упознати да наведени закон могу пронаћи на сајту Управе на страници <http://www.apml.gov.rs/nadzor>.

Питања у Упитнику подељана су у II целине:

- I. Општи подаци о обвезнику
- II. Активност обвезника

У првом делу Упитника обвезници (предузетници/правна лица која се баве пружањем рачуноводствених услуга и факторинг друштва) су наводили основне податке о обвезнику (назив, адреса и укупан број запослених).

У другом делу Упитника наведени обвезници су одговарали на питања у вези са начином на који су упознати са листом означених лица, која је донета од стране Савета безбедности Уједињених нација и других међународних организација у којима је Србија члан, да ли и на који начин утврђује да ли имају послова или других сличних односа са означеним лицем, као и по којим критеријумима обвезник врши претрагу и да ли исту чува. Затим да ли је обвезник упознат са својим обавезама из Закона о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма и ширења оружја за масовно уништење које би имао када би утврдио да има послова са означеним лицем, да има потребе кога би обавестио и у ком року, као и до када би обвезник ограничио располагање имовином означеног лица да за тим има потребе. Такође, достављали су одговоре на питања да ли би учинили доступном своју или туђу имовину означеном лицу, лицу које означено лице директно или индиректно поседује или контролише, као и лицу које поступа у име и за рачун означеног лица или по његовим инструкцијама, да ли достављају сву писану или електронску документацију од значаја за идентификацију означеног лица, имовине и посла или других сличних

односа. Поред наведеног, достављали су одговоре на питања да ли би ограничили располагање имовином, која се код њега налази, на основу решења министра финансија о ограничавању располагања имовином, као и да ли су запослени упознати са последицама непримењивања закона, процедура и налазима контроле. Обвезници су достављали и податке везано за то да ли су упознати са листом земаља са активном терористичком претњом (Global terrorism index), да ли имају странке из држава са активном терористичком претњом, ако имају о ком се броју ради и из којих земаља долазе наведене странке.

ОПШТИ ПОДАЦИ О ИЗВРШЕНИМ ПОСРЕДНИМ КОНТРОЛАМА

Укупан број предузетника и правних лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга у Републици Србији у 2024. години је био преко 5500. Број обвезника се смањио у односу на 2022. годину када их је било преко 8000, из разлога што је наступила обавеза евидентирања у Регистар који води АПР и лиценцирања код Коморе овлашћених ревизора.

Будући да је број обвезника - предузетника и правних лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга, над којима Управа врши надзор, велики, као основни критеријум за увршћивање појединих обвезника у годишњи план посредне контроле за 2024. годину, коришћена је географска распрострањеност и број запослених код обвезника.

Током 2024. године посредна контрола над обвезницима вршена је у периоду од фебруара до маја, и у децембру месецу код ревизора који се баве и пружањем рачуноводствених услуга и код факторинг друштава., слањем Упитника, са обавезом његовог попуњавања и достављања Управи у року од 15 дана од дана пријема дописа Управе.

Од укупног броја (159), предузетника и правних лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга над којима је вршен посредан надзор у 2024. години, 158 контролираних субјеката су била друштва са ограниченом одговорношћу, док је 1 контролирани субјект био ортачко друштво.

У 2024. години је започето 159 посредних контрола над предузетницима и правним лицима који се баве пружањем рачуноводствених услуга, везано за њихове обавезе у области спречавања и откривања прања новца и финансирања тероризма. Посредна контрола је завршена код свих 159 посредно контролираних рачуновођа.

Поред наведеног, у 2024. години је започето 159 посредних контрола над предузетницима и правним лицима који се баве пружањем рачуноводствених услуга, везано за њихове обавезе у области ограничавања располагања имовином у циљу

спречавања тероризма и ширења оружја за масовно уништење. Посредна контрола је завршена код свих 159 посредно контролираних рачуновођа.

У анализу посредних контрола су ушли подаци које је доставило 122 обвезника из сектора рачуновођа.

Током 2024. године, предмет посредне контроле била су и факторинг друштва. Укупан број факторинг друштава у Републици Србији у 2024. години, на дан 31. 12. је био 23.

Посредном контролом у 2024. години је било обухваћено укупно 21 факторинг друштво, којима су достављени упитници на попуњавање и дат им је рок од 15 дана да на исти одговоре. Такође, у 2024. години поред посредног надзора у области спречавања и откривања прања новца и финансирања тероризма, извршен је и посредан надзор над факторинг друштвима у области ограничавања располагања имовином у циљу спречавања тероризма и ширења оружја за масовно уништење, и то над 21 факторинг друштвом.

У анализу посредних контрола су ушли подаци које је доставило 16 обвезника из сектора факторинга.

Предмет посредне контроле Управе била су и друштва за ревизију која, поред послова ревизије, обављају и послове пружања рачуноводствених услуга, будући да су Управу за спречавање прања новца обавестили да пружају рачуноводствене услуге, као и њихова повезана правна лица која пружају рачуноводствене услуге. У 2024. години Управа је, слањем упитника, извршила посредан надзор над применом ЗСПНФТ-а и посредан надзор над применом Закона о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма и ширења оружја за масовно уништење над 16 друштава за ревизију која, поред послова ревизије, обављају и послове пружања рачуноводствених услуга, као и над њиховим повезаним правним лицима која пружају рачуноводствене услуге.

У 2024. години су завршене све започете посредне контроле над применом ЗСПНФТ-а и све посредне контроле над применом Закона о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма и ширења оружја за масовно уништење над наведеним обвезницима.

ОПШТИ ПОДАЦИ О ОБВЕЗНИЦИМА

Током 2024. године, предмет посредне контроле Одсека за надзор Управе, било је 159 предузетника и правних лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга. Одговоре на Упитник доставило је 158 друштава са ограниченом одговорношћу, као и једно ортачко друштво.

Укупан број запослених у предузетницима и правним лицима који се баве пружањем рачуноводствених услуга, који су доставили одговоре на Упитник, износи 892, а од тога броја 514 запослених се бави пословима у вези са пословним односом са странком.

Укупан број факторинг друштава, који обухватају домаћи и међународни факторинг, над којима је вршен посредан надзор у 2024. години је 21 друштво за факторинг. Укупан број запослених у факторинг друштвима која су доставила одговоре на Упитник (16) износи 124, а од тога 57 запослених непосредно обављају послове у вези са пословним односом са странком.

Управа је извршила и посредну контролу над 16 друштава за ревизију, која поред послова ревизије обављају и послове пружања рачуноводствених услуга, као и на њиховим повезаним правним лицима која пружају рачуноводствене услуге. Одговоре на Упитник доставило је 16 обвезника из ове категорије, из којих је утврђено да имају укупно 429 запослених лица, од чега 109 непосредно обавља послове у вези са пословним односом са странком.

АКТИВНОСТИ ОБВЕЗНИКА

Активности предузетника и правних лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга у области спречавања и откривања прања новца и финансирања тероризма

На основу анализе достављених одговора на Упитник, утврђено је да је 117 предузетника и правних лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга Управи доставило одлуку о именовању овлашћеног лица, док је одлуку о именовању заменика доставило њих 114. Такође, 107 предузетника и правних лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга и који су били предмет посредне контроле, одговорило је да је Управи доставило одлуку о именовању члана највишег руководства који је одговоран за примену ЗСПНФТ-а. Предузетницима и правним лицима који се баве пружањем рачуноводствених услуга, за које је увидом у базу Управе утврђено да нису доставили одлуку о именовању овлашћеног лица и заменика и/или одлуку о именовању члана највишег руководства који је одговоран за примену ЗСПНФТ-а, дописом са захтевом за допуну података подучени су да то учине и захтевано је да поступе по наведеној законској обавези.

Процедуре из области спречавања и откривања прања новца и финансирања тероризма је, према одговорима на питања из Упитника, усвојило је 113 предузетника и правних лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга, и свих 113 их је усагласило са изменама ЗСПНФТ-а, као и са Смерницама. Обвезници који то нису учинили, или нису одговорили на наведено питање, дописом Управе подучени су да су дужни да то учине.

Од укупног броја посредно контролираних предузетника и правних лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга, а који су доставили одговоре на Упитник, њих 113 је израдило анализу ризика у односу на своје целокупно пословање, у складу са Смерницама њих 105, док је њих 104 израдило анализу ризика на нивоу пословног односа, у складу са Смерницама. Преосталим предузетницима и правним лицима који се баве пружањем рачуноводствених услуга који то нису учинили, или нису одговорили на наведено питање, Управа је упутила допуну, у којој су подучени како се врши анализа ризика, уз захтев да исту сачине.

У зависности од степена ризика од прања новца и финансирања тероризма, предузетници и правна лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга су своје странке сврставали у три групе и то: групу са ниским степеном ризика, групу са средњим степеном ризика и групу са високим степеном ризика. Анализом одговора из достављених Упитника, констатовано је да је 104 обвезника извршило класификацију странака према степену ризика, а да је 108 предузетника и правних лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга, који су доставили одговоре на Упитник, својим интерним актима предвидело учесталост праћења странака сходно нивоу ризика од прања новца и финансирања тероризма у који је странка сврстана. Период праћења је у већини случајева једном у две године за странке са ниским степеном ризика од прања новца и финансирања тероризма, једном годишње за странке са средњим степеном ризика од прања новца и финансирања тероризма и 6 месеци за странке са високим степеном ризика од прања новца и финансирања тероризма.

Националну процену ризика, приликом израде анализе ризика од прања новца и финансирања тероризма, у обзир је узело 104 од укупног броја посредно контролираних предузетника и правних лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга.

Активности факторинг друштава у области спречавања и откривања прања новца и финансирања тероризма

Анализом достављених одговора на Упитник од стране факторинг друштава, утврђено је да је 16 факторинг друштава Управи доставило одлуку о именовању овлашћеног лица, одлуку о именовању члана највишег руководства одговорног за примену ЗСПНФТ-а, као и одлуку о именовању заменика овлашћеног лица.

Према одговорима на питања из Упитника, 16 посредно контролираних факторинг друштава израдило је интерни акт и ускладило процедуре са изменама ЗСПНФТ-а, као и са Смерницама.

Такође, према одговорима на питања из Упитника, 16 посредно контролираних факторинг друштава врши рангирање својих странака према одређеном степену ризика, на странке са ниским, средњим и високим ризиком од прања новца и

финансирања тероризма, док је њих 16 интерним актом предвидело учесталост праћења странака сходно нивоу ризика у који је странка сврстана.

Што се тиче анализе ризика свог пословања, анализу ризика од прања новца и финансирања тероризма у односу на своје целокупно пословање, у складу са Смерницама, као и анализу ризика на нивоу пословног односа према одговорима на питања из Упитника, врши 16 посредно контролисаних факторинг друштава. Такође, 16 факторинг друштава су приликом израде анализе ризика од прања новца и финансирања тероризма узимала у обзир и Националну процену ризика.

Активности друштава за ревизију, која поред послова ревизије обављају и послове пружања рачуноводствених услуга, као и њихова повезана правна лица која пружају рачуноводствене послове у области спречавања и откривања прања новца и финансирања тероризма

Анализом одговора на Упитник 16 друштава за ревизију, која поред послова ревизије обављају и послове пружања рачуноводствених услуга, као и њихова повезана правна лица која пружају рачуноводствене услуге, је Управи доставило одлуку о именовању овлашћеног лица и његовог заменика, док је одлуку о именовању члана највишег руководства одговорног за примену ЗСПНФТ-а доставило њих 15.

Према одговорима на питања из Упитника, 16 посредно контролисаних обвезника из ове категорије израдило је интерни акт и ускладило га са изменама ЗСПНФТ-а и Смерницама.

Анализу ризика од прања новца и финансирања тероризма у односу на целокупно пословање у складу са Смерницама, према одговорима на питања из Упитника, врши 16 посредно контролисаних обвезника из ове категорије.

Такође, према одговорима на питања из Упитника, 16 посредно контролисаних обвезника из ове категорије, врши рангирање својих странака према одређеном степену ризика, на странке са ниским, средњим и високим ризиком од прања новца и финансирања тероризма, и свих 16 је интерним актом предвидело учесталост праћења странака сходно нивоу ризика у који је странка сврстана.

Што се тиче анализе ризика на нивоу пословног односа сва контролисана друштва су то и учинила, а у складу са одредбама ЗСПНФТ-а, који прописује ту обавезу за све обвезнике. Такође, сва контролисана друштва су приликом израде анализе ризика од прања новца и финансирања тероризма узимала у обзир и Националну процену ризика.

**Активности предузетника и правних лица који се баве пружањем
рачуноводствених услуга у области ограничавања располагања
имовином у циљу спречавања тероризма и ширења оружја за масовно
уништење**

Предузетници и правна лица која се баве пружањем рачуноводствених услуга су одговарали на питања у вези са начином на који су упознати са листом означених лица, која је донета од стране Савета безбедности Уједињених нација и других међународних организација у којима је Србија члан (њих 109). Поред наведеног, достављали су податке да ли су приликом обављања посла или делатности утврдили да ли су имали послова или других сличних односа са означеним лицем (њих 105), да ли су упознати са обавезама из Закона у случају да утврде да имају послова са означеним лицем (њих 114), кога би обавестили у том случају (њих 113), у ком року (њих 112), као и да ли би ограничили располагање имовином означеног лица (њих 107). Такође, достављали су одговоре на питања да ли би учинили доступном своју или туђу имовину означеном лицу, лицу које је означено лице директно или индиректно поседује или контролише, као и лицу које поступа у име и за рачун означеног лица или по његовим инструкцијама (0), да ли достављају сву писану или електронску документацију од значаја за идентификацију означеног лица, имовине и посла или других сличних односа (њих 114). Поред наведеног, достављали су одговоре на питања да ли ограничавају располагање имовином, која се код њега налази, на основу решења министра финансија о ограничавању располагања имовином (њих 114).

Посредно контролисани обвезници из ове категорије који то не чине, или нису одговорили на наведена питања, подучена су да убудуће то чине.

**Активности факторинг друштава и друштава за ревизију, која поред
послова ревизије обављају и послове пружања рачуноводствених
услуга, као и њихова повезана правна лица која пружају
рачуноводствене послове у области ограничавања располагања
имовином у циљу спречавања тероризма и ширења оружја за масовно
уништење**

Према одговорима датим у Упитнику од стране контролисаних факторинг друштва као и друштава за ревизију која обављају и рачуноводствене услуге, као и њихова повезана правна лица која пружају рачуноводствене услуге произилази да су

наведене категорије обвезника упознате са својим законским обавезама из Закона о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма и ширења оружја за масовно уништење.

ПОДАЦИ О СТРАНКАМА

Подаци о странкама предузетника и правних лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга

Укупан број странака које су успоставиле пословни однос са предузетницима и правним лицима који се баве пружањем рачуноводствених услуга, а који су били део посредне контроле у 2024. години и који су доставили одговор Управи (122), износи 7.286.

Предузетници и правна лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга су у својим одговорима на Упитник достављали класификацију по врстама услуга које пружају својим странкама и то:

- свеобухватне рачуноводствене услуге;
- обрачун зарада;
- пореско саветовање;
- регистрацију странака;
- израду финансијских извештаја;
- и остале услуге.

Од наведених услуга, највећи број контролисаних обвезника из овог сектора, пружа свеобухватне рачуноводствене услуге својим странкама – клијентима, односно свеобухватне рачуноводствене услуге пружене су за 6.995 странака од стране ове групе обвезника, затим следи обрачун зарада за 93 странке, израда финансијских извештаја која је пружена за 84 странке, услуге оснивања односно регистровања за 14 странака, пореско саветовање за 13 странака, док су остале врсте услуга пружене за 87 странака.

Такође, предузетници и правна лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга су у својим одговорима на Упитник достављали податке да ли за странке имају неке од обвезника ЗСПНФТ-а. Ова група обвезника је навела да је имала следеће обвезнике закона и то: овлашћени мењачи (32 странке), пружаоци услуга повезаних са дигиталном имовином (2 странке), посредници за промет и издавање непокретности (13 странака), и издаваоци електронског нова (3 странке).

Поред наведеног, према одговорима на питања из Упитника, 279 предузетника и правних лица која се баве пружањем рачуноводствених услуга извршило је класификацију странака према правној форми, при чему је утврђено да је највећи број

друштва са ограниченом одговорношћу (4.173), затим предузетника (2.329), а потом непрофитни сектор (339), пословна удружења (284). Следе пољопривредна газдинства (56), затим представништва (41), акционарска друштва (4), локална самоуправа (4), јавна предузећа (8), ортачка друштва (10) и командитна друштва (4). Обвезници су 32 странке подвели под категорију осталих форми организовања.

Предузетници и правна лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга извршили су класификацију својих странака према степену ризика, те је 6.946 странака сврстано у низак степен ризика од прања новца и финансирања тероризма, 288 странака је сврстано у странке са средњим степеном ризика од прања новца и финансирања тероризма, док је 52 странака сврстано у висок степен ризика од прања новца и финансирања тероризма.

Сагласно ЗСПНФТ-а обвезници су дужни да примењују поједностављене, опште или појачане радње и мере. Анализом Упитника је утврђено да према достављеним одговорима наведени обвезници код 6.563 странке примењују поједностављене радње и мере познавања и праћења странке, на 619 странака примењују опште радње и мере, а на 104 странке појачане радње и мере познавања и праћења странке.

Даље је констатовано да према одговорима на Упитник, 120 предузетника и правних лица која се баве пружањем рачуноводствених услуга врше идентификацију странака, идентификацију стварног власника странке врши 119 обвезника, док идентификацију законског заступника странке врши 117 обвезника. Они који нису то учинили или нису одговорили на наведена питања, дописом Управе су подучени да су дужни то да учине. Поред наведеног, према одговорима на питања из Упитника, утврђено је да су обвезници имали укупно 21 странку са комплексном власничком структуром.

Даљом анализом одговора, који су достављени Управи, утврђено је да је 113 предузетника и правних лица која се баве пружањем рачуноводствених услуга, својим процедурама предвидело поступак утврђивања да ли је странка или стварни власник странке функционер, а они који према одговорима на Упитник то нису учинили, дописом Управе су подучени да су то дужни да учине. Према одговорима на питања из Упитника у контролисаном периоду ова група обвезника је имала успостављен пословни однос са 4 странке које су функционери, као и са 10 странака које нису биле физички присутне приликом успостављања пословног односа.

Такође, 110 предузетника и правних лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга су доставили одговор да су својим интерним актом дефинисали поступак по коме утврђују да ли је странка или правно лице које се јавља у власничкој структури странке оф-шор правно лице, а она која према одговорима на

Упитник то нису учинила, дописом Управе су подучена да су дужна то да учине. Према одговорима на питања из Упитника у контролисаном периоду ова група обвезника је имала успостављен пословни однос са 16 странака које јесу или у чијој се власничкој структури јавља оф-шор правно лице.

Са установом траста било је упознато 97 обвезника, који су и предвидели поступак за утврђивање траста, док су преостали обвезници подучени о томе шта представља траст, и како утврдити да ли се у власничкој структури клијента јавља траст.

Подаци о странкама факторинг друштава

Укупан број странака, према достављеним одговорима на Упитник, у факторинг друштвима (16) износи 733.

Према врсти услуга које пружају факторинг друштва, извршена је следећа класификација странака на:

- Домаћи факторинг без регреса 10 странака;
- Домаћи факторинг са регресом 676 странака;
- Међународни факторинг без регреса 3 странке и
- Међународни факторинг са регресом 44 странака.

Такође, контролисана факторинг друштва су у својим одговорима на Упитник навела да за странке нису имала обвезнике ЗСПНФТ-а.

Поред наведеног, према одговорима на питања из Упитника, 16 факторинг друштава извршило је класификацију странака према правној форми, при чему је највећи број друштава са ограниченом одговорношћу (574), акционарских друштава (17), затим предузетника (131) ортакчко друштво (3), пословно удружење (5), 1 јавно предузеће, 1 локална самоуправа, као 1 странка из непрофитног сектора.

Од укупног броја странака, са којима су факторинг друштва успоставила пословни однос, 651 странака је сврстано у странке са ниским степеном ризика од прања новца и финансирања тероризма, 4 странке је сврстано у странке са средњим степеном ризика од прања новца и финансирања тероризма, а 78 странака у странке са високим степеном ризика од прања новца и финансирања тероризма.

Сагласно ЗСПНФТ-а, обвезници су дужни да примењују поједностављене, опште и појачане радње и мере. Факторинг друштва су, према степену ризика од прања новца и финансирања тероризма којима су странке изложене, примењивала следеће радње и мере: код 424 странке факторинг друштва су примењивала поједностављене радње и мере, код 226 странака факторинг друштва су примењивала опште радње и

мере и на 83 странке факторинг друштва су примењивала појачане радње и мере познавања и праћења странке.

Даљом анализом констатовано је да је 16 факторинг друштава интерним актом дефинисало поступак по коме утврђује да ли је странка или стварни власник странке функционер.

Анализом Упитника констатовано је да свих 16 факторинг друштава сходно ЗСПНФТ-а врши идентификацију странака, законских заступника и стварних власника странака.

Поред наведеног, према одговорима на питања из Упитника, факторинг друштва су навела да су имала 6 странака са комплексном власничком структуром.

Поступак по коме се утврђује да ли је странка или правно лице које се јавља у власничкој структури странке оф-шор правно лице предвидело је 16 обвезника. Према одговорима на питања из Упитника у контролисаном периоду ова група обвезника је имала успостављен пословни однос са 1 странком која је функционер и са 2 странке које су или у чијој се власничкој структури јавља оф-шор правно лице, док нису имали странке које нису биле физички присутне приликом успостављања пословног односа.

Такође, 14 факторинг друштава је предвидело поступак и било упознато са установом траста, док обвезници који то нису учинили, или нису одговорили на наведено питање, подучени су о томе шта представља траст, и како утврдити да ли се у власничкој структури клијента јавља траст.

Подаци о странкама друштава за ревизију, која поред послова ревизије обављају и послове пружања рачуноводствених услуга, као и њихова повезана правна лица која пружају рачуноводствене услуге

Према достављеним одговорима на Упитник, у 16 контролисаних друштава за ревизију, која поред послова ревизије обављају и послове пружања рачуноводствених услуга, као и код њихових повезаних правних лица која пружају рачуноводствене услуге, број странака износи 371. Највећи број контролисаних обвезника из овог сектора, пружа свеобухватне рачуноводствене услуге својим странкама – клијентима. Наиме, свеобухватне рачуноводствене услуге пружене су за 230 странака од стране ове групе обвезника, затим следи израда финансијских извештаја за 27 странака, пореско саветовање за 35 странака, услуге обрачуна зарада пружене су за 50 странака, док су за 29 странака пружене остале врсте услуга.

Такође, контролисани обвезници из ове категорије су у својим одговорима на Упитник достављали податке да ли за странке имају неке од обвезника ЗСПНФТ-а. Ова група обвезника је навела да је имала следеће обвезнике закона и то: посредници за промет и издавање непокретности (5 странака) и банке (2 странке).

Друштва за ревизију, која поред послова ревизије обављају и послове пружања рачуноводствених услуга, као и њихова повезана правна лица која пружају рачуноводствене услуге извршила су и класификацију странака према правној форми, при чему је утврђено да је највећи број друштава са ограниченом одговорношћу (312), следе представништва (19), затим предузетници (12), акционарска друштва (2), затим пословна удружења (8), непрофитни сектор (6) и остало (12).

Друштва за ревизију, која поред послова ревизије обављају и послове пружања рачуноводствених услуга, као и њихова повезана правна лица која пружају рачуноводствене услуге извршила су класификацију својих странака према степену ризика, те су 324 странке сврстали у странке са ниским степеном ризика од прања новца и финансирања тероризма, 19 странака су сврстали у странке са средњим степеном ризика од прања новца и финансирања тероризма, док су 28 странака сврстали у висок степен ризика од прања новца и финансирања тероризма.

Сагласно ЗСПНФТ-а обвезници су дужни да примењују поједностављене, опште или појачане радње и мере. Анализом Упитника је утврђено да према достављеним одговорима наведени обвезници код 324 странке примењују поједностављене радње и мере познавања и праћења странке, на 19 странака примењују опште радње и мере, а на 28 странака појачане радње и мере познавања и праћења странке.

Даљом анализом констатовано је да је 16 обвезника овог сектора, интерним актом дефинисало поступак по коме утврђује да ли је странка или стварни власник странке функционер.

Анализом Упитника констатовано је да 16 контролисаних обвезника овог сектора, врши идентификацију странака, законских заступника и стварних власника странака. Поступак по коме се утврђује да ли је странка или правно лице које се јавља у власничкој структури странке оф-шор правно лице предвидело је 16 обвезника. Поред наведеног, према одговорима на питања из Упитника, утврђено је да су обвезници из ове категорије имали 5 странака са комплексном власничком структуром.

Према одговорима на питања из Упитника у контролисаном периоду ова група обвезника је имала успостављен пословни однос са 6 странака које су функционери, са 13 странака које јесу или у чијој се власничкој структури јавља оф-шор правно лице, док нису имали странке које нису биле физички присутне приликом успостављања пословног односа.

Такође, 11 посредно контролираних обвезника и из ове категорије је предвидело поступак и било упознато са установом траста.

ДОСТАВЉАЊЕ ПОДАТАКА УПРАВИ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ ПРАЊА НОВЦА

Према члану 47. став 2. ЗСПНФТ-а обвезник је дужан да Управи достави податке из члана 99. став 1. ЗСПНФТ-а увек када у вези са трансакцијом или странком постоје основи сумње да се ради о прању новца или финансирању тероризма, и то пре извршења трансакције, и да у извештају наведе рок у коме та трансакција треба да се изврши. У случају хитности, такво обавештење може се дати и телефоном, али се накнадно мора доставити Управи за спречавање прања новца у писменом облику најкасније следећег радног дана.

Према члану 47. став 4. ЗСПНФТ-а предузетници и правна лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга дужни су да у случају када странка од њих тражи савет у вези са прањем новца или финансирањем тероризма о томе одмах обавесте Управу, а најкасније у року од три дана када је странка тражила савет.

Током 2024. године, од стране предузетника и правних лица која се баве пружањем рачуноводствених услуга, а сходно члану 47. став 4. ЗСПНФТ-а, Управи је пријављено 12 трансакција, које су на основу анализе и примене индикатора за препознавање сумњивих трансакција окарактерисане као сумњиве (у даљем тексту: сумњиве трансакције). Поред наведеног, од стране факторинг друштава као и од стране друштава за ревизију, која поред послова ревизије обављају и послове пружања рачуноводствених услуга, током 2024. године није било пријављених сумњивих трансакција.

На основу анализе достављених одговора обвезника уз Упитник, утврђено је да код предузетника и правних лица која се баве пружањем рачуноводствених услуга било 14 интерних извештаја о сумњивим трансакцијама за прање новца као и 3 интерна извештаја о сумњивим активностима за финансирање тероризма.

Код контролираних друштава за ревизију, која поред послова ревизије обављају и послове пружања рачуноводствених услуга, као и код њихових повезаних правних лица била су два интерна извештаја о сумњивим трансакцијама за прање новца у 2024. години, док у контролисаном периоду није било интерних извештаја о сумњивим активностима за финансирање тероризма.

Код контролираних факторинг друштава није било интерних извештаја о сумњивим трансакцијама/активностима у контролисаном периоду.

ОБУКА ЗАПОСЛЕНИХ

На основу члана 53. ЗСПНФТ-а, обвезник је дужан да обезбеди редовно стручно образовање, оспособљавање и усавршавање запослених који обављају послове спречавања и откривања прања новца и финансирања тероризма.

Обука запослених код предузетника и правних лица која се баве пружањем рачуноводствених услуга

Анализом одговора из достављених Упитника (122), утврђено је да је 112 предузетника и правних лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга израдило програм годишњег стручног образовања, оспособљавања и усавршавања запослених у контролисаном периоду, који обухвата теме из области спречавања и откривања прања новца.

Према одговорима из Упитника, обуку запослених врши 104 предузетника и правних лица која се баве пружањем рачуноводствених услуга, а о спроведеним обукама 100 предузетника и правних лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга састављају службене белешке.

Даљом анализом одговора из достављених Упитника утврђено је да је 105 предузетника и правних лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга израдило програм годишњег стручног образовања, оспособљавања и усавршавања запослених у контролисаном периоду, који обухвата теме из области спречавања и откривања финансирања тероризма и теме из области ограничавања располагања имовином.

Према одговорима из Упитника, обуку запослених врши 99 предузетника и правних лица која се баве пружањем рачуноводствених услуга, а о спроведеним обукама 100 предузетника и правних лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга састављају службене белешке.

Анализом истог дела Упитника, утврђено је да је 92 предузетника и правних лица која се баве пружањем рачуноводствених услуга израдило Листу индикатора за препознавање сумње да се ради о прању новца, а 70 предузетника и правних лица која се баве пружањем рачуноводствених услуга израдило Листу индикатора за препознавање сумњивих активности у вези са финансирањем тероризма.

Контролисани обвезници из ове категорије обвезника који то не чине, или нису одговорили, на напред наведена питања, дописом су подучена о овим законским обавезама.

Обука запослених код правних лица која се баве пружањем рачуноводствених услуга се врши најмање једном годишње и спроводе је директори правних лица или овлашћена лица. Такође, велики број правних лица која се баве пружањем рачуноводствених услуга има и екстерну обуку, и то од стране Савеза рачуновођа и ревизора Србије, Коморе овлашћених ревизора и Привредне коморе Србије.

Даљом анализом одговора из седмог дела Упитника предузетника и правних лица која се баве пружањем рачуноводствених услуга, а који су доставили одговоре, констатовано је да је 112 саставило годишњи извештај о унутрашњој контроли за 2023. годину, у складу са ЗСПНФТ-а и Правилником. Анализом истог дела Упитника, утврђено је да 109 предузетника и правних лица која се баве пружањем рачуноводствених услуга воде потребне евиденције, у складу са одредбама члана 99. ЗСПНФТ-а, као и да 102 предузетника и правних лица која се баве пружањем рачуноводствених услуга воде потребне евиденције у електронском облику.

Обука запослених у факторинг друштвима

Према одговорима датим у Упитнику, 16 факторинг друштва је израдило програм годишњег стручног образовања, оспособљавања и усавршавања запослених који обухвата теме из области спречавања и откривања прања новца. О спроведеним обукама контролисани обвезници из ове категорије састављају службене белешке.

Даљом анализом одговора из достављених Упитника утврђено је да је 16 факторинг друштва израдило програм годишњег стручног образовања, оспособљавања и усавршавања запослених у контролисаном периоду, који обухвата теме из области спречавања и откривања финансирања тероризма и теме из области ограничавања располагања имовином.

Према одговорима из Упитника, обуку запослених врши 16 факторинг друштва, а о спроведеним обукама свих 16 контролисаних обвезника из ове категорије састављају службене белешке.

Према достављеним одговорима на Упитник Листу индикатора за препознавање сумње да се ради о прању новца је израдило 16 а Листу индикатора за препознавање сумњивих активности у вези са финансирањем тероризма је израдило 10 посредно контролисаних факторинг друштава.

Факторинг друштва која то не чине, или нису одговорила на наведена питања, подучена су да то убудуће чине.

Даљом анализом одговора из седмог дела Упитника је утврђено да је свих 16 факторинг друштава израдило годишњи извештај о извршеној унутрашњој контроли, да води евиденције у складу са чланом 99. став 1. ЗСПНФТ-а, као и потребне евиденције у електронској форми.

Обука запослених у друштвима за ревизију која поред послова ревизије обављају и послове пружања рачуноводствених услуга, као и код њихових повезаних правних лица

Према одговорима датим у Упитнику, 16 контролисаних друштава за ревизију која обављају и рачуноводствене услуге, као и њихова повезана правна лица која пружају рачуноводствене услуге, је израдило програм годишњег стручног образовања, оспособљавања и усавршавања запослених, који обухвата теме из области спречавања и откривања прања новца, теме из области спречавања и откривања финансирања тероризма и теме из области ограничавања располагања имовином. О спроведеним обукама контролисани обвезници из ове категорије састављају службене белешке.

Даљом анализом овог дела Упитника је утврђено да је 15 контролисаних обвезника из ове категорије израдило Листу индикатора за препознавање сумње да се ради о прању новца, док је Листу индикатора за препознавање сумњивих активности у вези са финансирањем тероризма израдило 11 контролисаних обвезника.

Према достављеним одговорима на Упитник је утврђено да су сви контролисани обвезници из ове категорије израдили годишњи извештај о извршеној унутрашњој контроли, да воде евиденције у складу са чланом 99. став 1. ЗСПНФТ-а, као и потребне евиденције у електронској форми.

ПРЕВЕНТИВНО ДЕЛОВАЊЕ УПРАВЕ - СЛАЊЕ СМЕРНИЦА КАО ИНСТРУКЦИЈА ЗА РАД

Током 2024. године, Управа је планирала да спроведе добру праксу слања смерница - инструкција за рад новооснованим предузетницима и правним лицима која се баве пружањем рачуноводствених услуга ради упознавања са њиховим обавезама прописаним ЗСПНФТ-а, и Законом о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма и ширења оружја за масовно уништење и подзаконским актима.

Из објективних разлога, услед кадровских промена, ова активност је померена за први квартал 2025. године.

Новооснованим факторинг друштвима (3), су послате смернице - инструкције за рад.

ЗАКЉУЧАК

Управа за спречавање прања новца, у складу са Процедурама за надзор врши посредан и непосредан надзор над применом ЗСПНФТ-а код следећих обвезника:

- факторинг друштава и
- предузетника и правних лица која се баве пружањем рачуноводствених услуга.

Акценат посредних контрола извршених током 2024. године, био је на контроли примене ЗСПНФТ-а и Закона о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма и ширења оружја за масовно уништење од стране предузетника и правних лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга, из разлога што је њихов број највећи. На основу анализе њихових одговора на Упитнике, достављене у поступку вршења посредне контроле, може се извести закључак да је код ове категорије обвезника неопходно да се настави са даљом едукацијом и превасходно превентивним обликом деловања из области спречавања прања новца и финансирања тероризма. Реално стање се ипак најбоље може утврдити у поступцима непосредног надзора, нарочито из разлога што је ова група обвезника и Националном проценом ризика одређена као ризичнија у односу на друге обвезнике нефинансијског сектора, тачније према резултатима Националне процене ризика, рачуновође припадају сектору који је процењен као високоризичан..

Одсек за надзор Управе, поред редовних активности везаних за вршење посредних и непосредних контрола, свакодневно ради и на превентивном деловању и даљој едукацији обвезника из области спречавања прања новца и финансирања тероризма, као и из области ограничавања располагања имовином, која се огледа у посредном контакту са обвезницима, путем телефонске и електронске комуникације, како би се подигла њихова свест о улози коју имају у борби против прања новца и финансирања тероризма. Дакле, Одсек за надзор Управе је, наставио са приближавањем обвезницима законских прописа, одредаба Правилника и Смерница, донетих за сваку групу обвезника посебно, а у складу са резултатима Националне процене ризика. Наиме, рад рачуновођа једна је од кључних полуга криминалних структура у процесу прања новца, из разлога што је након учињене криминалне радње потребно да се кроз књиговодство направи привид легалности за одређене трансакције. Ангажовање рачуноводственог сектора је веома атрактивно за потенцијалне "пераче" новца из разлога што ће свака рачуноводствена исправа која се даје на књижење, уколико поседује формалну исправност, бити прокњижена без обзира да ли су се

пословне промене догодиле или не. Злоупотребе у рачуноводству су заправо ризик објективног финансијског извештавања. Кроз рачуноводство правног субјекта могуће је извршити књижења лажне документације (лажних прихода, лажних расхода, прикривање обавеза и трошкова) што доводи до лажних финансијских извештаја. Сва ова кривична дела могу претходити прању новца што може имати последице по целокупни друштвено економски систем државе. Из наведених разлога, Управа ће и у наредном периоду наставити да посебну пажњу посвећује овим обвезницима.

Факторинг друштва, са друге стране су у одговорима који су достављени Управи, навела да готово у свему поступају у складу са ЗСПНФТ-а и подзаконским актима. Одређеном броју факторинг друштава, који су доставили непотпуне податке, од стране Управе су упућени дописи са захтевом за допуну података, по којима је поступано у датом року. Идентична ситуација је и код контролисаних друштава за ревизију која, поред послова ревизије, обављају и послове пружања рачуноводствених услуга, као и код њихових повезаних правних лица. Посредна контрола ове групе обвезника, показала је велики степен испуњености законских обавеза.

Одсек за надзор Управе за спречавање прања новца ће и у наредном периоду наставити на спровођењу континуираног посредног и непосредног надзора обвезника, који су у надлежности Управе, у погледу примене ЗСПНФТ-а, Смерница и аката донетих на основу ЗСПНФТ-а. Такође, наставиће се и надзор над применом других закона који су повезани са активностима спречавања прања новца и финансирања тероризма, као што је Закон о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма и ширења оружја за масовно уништење и других прописа. Истовремено, наставиће се са активностима везаним за превентивно деловање Управе, а у циљу подизања свести обвезника о њиховој улози у борби против прања новца и финансирања тероризма и упознавања са обавезама које имају у складу са законским прописима.
